

DEKLARACIJA

PETE MEĐUNARODNE KONFERENCIJE O JASENOVCU,

**POSVEĆENE GENOCIDU POČINJENOM NAD SRBIMA, JEVREJIMA I
ROMIMA TOKOM**

DRUGOG SVETSKOG RATA U NEZAVISNOJ DRŽAVI HRVATSKOJ

1) Peta međunarodna konferencija o Jasenovcu,

- polazeći od neospornih činjenica da se u današnjoj Republici Hrvatskoj namjerno i sistematski zatire sećanje na genocid koji su vlasti kvislinške Nezavisne Države Hrvatske (koja je uključivala i područje današnje Bosne i Hercegovine, posebno muslimane prozvane „cvijećem hrvatskog naroda“) tokom Drugog svetskog rata počinile nad Srbima, Jevrejima i Romima;
- imajući u vidu da se u hrvatskim javnim glasilima i kvazi istorijskim radovima, ne samo prečutkuju, nego i radikalno umanjuju žrtve ovog genocida, naročito u Jasenovcu i njihov broj svodi na samo 40 000 ubijenih Srba, Jevreja i Roma, kao što je to u svojstvu istoričara, činio i prvi predsjednik nezavisne Republike Hrvatske Franjo Tuđman;
- imajući na umu da su ustaše kao počinoci zločina genocida u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, uključujući i Antu Pavelića, danas u Hrvatskoj od strane veoma uticajnog desnog krila istoriografije predstavljaju kao borci za nacionalno oslobođenje i nezavisnu Hrvatsku na tzv. temelju istorijskog i državnog prava hrvatskog naroda;
- budući da istorijski dokazan genocid nad srpskim, jevrejskim i romskim narodom nikada nije bio predmet primjerene političke osude ni u titovoj komunističkoj Jugoslaviji, ni u današnjoj Republici Hrvatskoj i da hrvatski narod nikada nije prihvatio odgovornost za genocid koji je u njegovo ime počinjen, kako je to inače uradio nemački narod za holokaust koji su u njegovo ime izvršili nacisti, a da ni Rimokatolička crkva nije osudila zločine genocida u NDH kao što je osudila zločine na drugim evropskim stratištima u Drugom svjetskom ratu i izvinila se zbog učešća nekih njenih predstavnika u njima;
- budući da vlasti Narodne Socijalističke Republike Hrvatske, kao federalne jedinice u okviru FNRJ odnosno SFRJ, i današnje Republike Hrvatske, kao nezavisne države, nikada nisu ponudile i isplatile obeštećenje žrtvama genocida i njihovim potomcima;
- budući da stratišta na kojima su žrtve ovog genocida bile mučene, masakrirane i ubijane i masovne grobnice u koje su bacane i bez dužnog poštovanja i primjereno obreda pokopane, do danas nisu na valjan način obilježeni i zaštićeni;

- budući da su Ante Pavelić i mnogi njegovi doglavnici po okončanju rata pobjegli iz Nezavisne Države Hrvatske, koristeći tzv. pacovske kanale, uključujući i pomoć pojedinih vatkanskih klirika i prelata, te da mnogima od njih nije suđeno u zemlji, što bi hrvatski narod dovelo do priznanja nepojmljivih zločina počinjenih u njegovo ime i moralnog prosvetljenja i pročišćenja;

2) imajući sve to na umu, Peta međunarodna konferencija o Jasenovcu zaključuje:

- da su zločini ustaša nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svetskog rata u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj smišljen i planiran genocid, onakav kakav je definisan Konvencijom o sprečavanju i kažnjavanju genocida, usvojenom od strane Generalne skupštine Ujedinjenih nacija 9. decembra 1948. godine,

- da je prilikom provođenja genocida samo u jasenovačkom sistemu hrvatskih koncentracionih logora za istrebljenje Srba, Jevreja i Roma i neistomišljenika, mučeno, pljačkano, silovano i potom ubijano od strane Hrvata ustaša 700 000 Srba, 23 000 Jevreja i 80 000 Roma, jedino zbog toga što su pripadali drugom narodu, vjeri ili rasi;

- da je Nezavisna Država Hrvatska bila jedina zemlja tokom Drugog svjetskog rata u kojoj su postojali koncentracioni logori za istrebljenje djece u Staroj Gradišci, Jasenovcu, Uštici, Jablancu, Jastrebarskom, Rijeci kod Jastrebarskog, Gornjoj Rijeci kod Križevaca i Lobogradu i da je u njima, prema nepotpunim istraživanjima stradalo 42. 791 srpsko dijete, 5. 737 romske djece i 3. 710 jevrejske djece;

- da je zločin genocida u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj po svojim razmjerama najbliži holokaustu koji je u nacističkoj Njemačkoj izvršen nad Jevrejima;

- da je tokom provođenja ovog genocida, veliki broj Srba bio prinuđen da, zarad spasa golog života, promijeni svoj nacionalni i duhovno-istorijski identitet i da se odrekne svoje pravoslavne vjere i pod prisilom i smrtnom prijetnjom prihvati rimokatolicizam;

3) polazeći od ovih zaključaka, Konferencija zahtijeva:

- da Republika Hrvatska, kao država hrvatskog naroda, odlukom svojih najviših organa, prihvati istorijsku i svaku drugu odgovornost za genocid nad Srbima, Jevrejima i Romima tokom Drugog svjetskog rata u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, uključujući i područje Bosne i Hercegovine;

- da se na dostojan način obilježe i obezbijede sva mesta zločina genocida i čuva uspomena na njegove mnogobrojne žrtve;

- da se u cjelini sačuva i održava kao spomenik žrtvama jasenovački kompleks koncentracionih logora za istrebljenje Srba, Jevreja i Roma;

- da se utvrди i sprovede program zaštite i uređenja Spomen-područja Donja Gradina, koji je nastavak projekta o uređenju Donje Gradine iz osamdesetih godina XX vijeka;
- da se u Republici Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Republici Srpskoj i Republici Srbiji odredi isti dan u znak sjećanja na žrtve genocida u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj – Srbe, Jevreje i Rome;
- da se utvrdi i u razumnom roku isplati pravična odšteta žrtvama ovog genocida i njihovim potomcima od strane Republike Hrvatske.

Konferencija očekuje da međunarodna javnost, posebno države antifašističke koalicije Drugog svjetskog rata, podrži ovu Deklaraciju o genocidu Nezavisne Države Hrvatske, kako bi ona, nakon sedamdeset godina čekanja, ugledala svetlost dana.